

Werkprotocol schonen watergangen gemeente Nieuwkoop

*In het kader van de Natuurbeschermingswet, gebaseerd op de gedragscode
soortenbescherming gemeenten van de Stichting Stadswerk
(versie 2 juni 2025)*

**Gemeente Nieuwkoop
Beheer Openbare Ruimte
Jan Koot
Mei 2025**

1. Werkbeschrijving

Dit ecologisch werkprotocol hoort bij bestek B-2025-02 Schonen watergangen 2025 van de gemeente Nieuwkoop. Het werk bestaat voornamelijk uit:

- schonen van watergangen, zowel zomer- als najaar schouw
- verwerken/afvoeren van vrijgekomen materiaal

De onderhoudsperiode van het bestek beslaat de jaargang 2025.

2. Risicoanalyse

2.1 Informatie

Voor de uitvoering van dit bestek is informatie beschikbaar over de werklocatie, werkzaamheden, planning en soorten. Als bijlagen bij het bestek zijn beschikbaar:

- tekeningen van de te schonen watergangen
- beschrijving van de percelen van de te schonen watergangen

Werklocatie

De werklocaties zijn gelegen binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Nieuwkoop. Het betreft locaties binnen en buiten de bebouwde kom. De locaties hebben geen status als wettelijk- of beleidsmatige beschermd gebied. Een deel van de werkzaamheden vindt plaats aan de randen van het Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haack.

Werkzaamheden, planning en noodzaak

Uit het bestek komt naar voren dat de volgende periodes van uitvoering gewenst zijn:

Werkzaamheden	periode van uitvoering
Schonen watergangen - zomerschouw	juli
Schonen watergangen -najaar schouw	september-november

De werkzaamheden betreffen regulier beheer en onderhoud, voor de Natuurbeschermingswet spreken we dan over bestendig beheer of onderhoud. Het schonen van de watergangen is een verplichting vanuit de waterschappen in verband met de water veiligheid. De zomerschouw van de aangegeven watertappunten is overeengekomen met de Veiligheidsregio Hollands Midden.

De twee bovengenoemde belangen zijn erkende belangen in de context van de Natuurbeschermingswet. Aan de hand van deze belangen worden de maatregelen in dit werkprotocol uitgewerkt.

Soorten

In de afgelopen jaren zijn diverse inventarisaties uitgevoerd in het werkgebied van de gemeente Nieuwkoop. In bijlage 5 zijn natuurtoets kaarten opgenomen met waarnemingen van diverse soorten.

Broedvogels:

- Jaarlijks broeden diverse vogels, met name watervogels, in de bermen langs de watergangen. Deze broedplaatsen zijn tijdelijke rust- en verblijfplaatsen en niet vooraf op tekening vast te leggen. De verstoringsevoeligheid van deze soorten is beperkt, veelal broeden ze in bebouwde omgeving of langs wegen met verkeersgeluiden. De verstoring door werkzaamheden is dermate kortdurend dat dit geen negatieve gevolgen voor de broedsels zal hebben. De benodigde verstoringenvrije afstand is 2 tot 3 meter.
- De zomerschouw bestaat voornamelijk uit verspreid liggende kleine locaties als uitlopen van hemelwaterriolering, i- en aflaten. De mogelijkheid bestaat dat een broedgeval een specifieke locatie bezet zodat deze niet geschouwd kan worden. Deze locatie kan in het weekrapport vermeld worden en een aantal weken later, na het verlaten van de broedlocatie, alsnog geschoond worden.
- Voor de najaarschouw is het risico nihil, broedgevallen zijn dan niet meer te verwachten.

Kleine zoogdieren:

- In bermen en oevers leven diverse kleine zoogdieren. Er bestaat een geringe kans dat deze met het schonen van de watergangen in de maaikorf terecht komen. Door het vrijkomende maaisel uit de sloot/berm eerst op de kant te deponeren en niet meteen af te voeren biedt dat de dieren een vluchtmogelijkheid. Dit valt onder de algemene zorgplicht.

Amfibieën:

- Kikker en paddensoorten leven in natte grasranden en oevers. Bij het schonen van de watergangen wordt het vrijkomende materiaal waar dat kan niet direct afgevoerd. Door het materiaal op de kant te zetten hebben de amfibieën de kans om te vluchten.

2.2 Uitwerking risicoanalyse

Soort	Status	Type verblijf	Risico	Aanpak
werk Schonen watergangen, zomerschouw				
Broedvogels	europaes beschermd	tijdelijke nesten	verstoren	Algemeen zorgvuldig handelen, planning
Amfibieën	geen	leefgebied	doden	Algemeen zorgvuldig handelen, werkwijze
Werk Schonen watergangen, najaarschouw				
Amfibieën	geen	leefgebied	doden	Algemeen zorgvuldig handelen, werkwijze

2.3 Conclusie

Door een aantal maatregelen te nemen is het ecologisch verantwoord om de werkzaamheden uit te voeren.

3. Risicomanagement

3.1 Deskundigheid

Voor dit werk geldt de volgende borging van deskundigheid:

Werkvoorbereiding opdrachtgever:

- 1 gecertificeerd werkvoorbereider, niveau 3 Bestendig beheer
- 1 gecertificeerd werkvoorbereider, niveau 3 Ruimtelijke ontwikkeling

Werkvoorbereiding opdrachtnemer:

- 1 gecertificeerd werkvoorbereider, niveau 3 Bestendig beheer

Uitvoering opdrachtnemer:

- 1 gecertificeerd uitvoerder, niveau 2 Bestendig beheer
- Alle medewerkers gecertificeerd met niveau 1 Bestendig beheer

3.2 Zorgvuldig handelen

Algemeen zorgvuldig handelen:

- Planning: de werkzaamheden van de zomerschouw zijn niet sterk gebonden aan een datum. Bij aanwezigheid van broedgeval nabij locatie, deze op een later moment uitvoeren.
- Werkrichting:
 - o Schonen watergangen
 - Doodlopende sloten bij voorkeur richting open water werken
 - Materiaal eerst op de kant deponeren en daarna pas afvoeren

Specifiek zorgvuldig handelen

Broedvogels:

- Bij aanwezigheid van nesten op locaties zomerschouw deze overslaan en op later moment alsnog schonen.

Amfibieën

- Vrijkomend materiaal eerst op de kant deponeren zodat dieren de gelegenheid krijgen om te vluchten.

4. Verzamelen en uitwisselen gegevens

Bij het aantreffen van een broedgeval tijdens de zomerschouw wordt dit in het logboek bij dit werkprotocol genoteerd.

5. Communicatie

De uitvoerder van de aannemer is de contactpersoon voor flora- en faunazaken richting uitvoerend personeel, toezichthouders, directie en derden.

Het ecologisch werkprotocol en het dagelijks zorgvuldig handelen komen ter sprake tijdens de volgende overlegmomenten:

Startoverleg: acceptatie ecologisch werkprotocol en overleggen werkinstructie van de aannemer aan de directie.

Voortgangsoverleg: overleg tussen uitvoerder en toezichthouders van de opdrachtgever

Bouwvergaderingen: directievergadering

Oplevering: evaluatie en past performance

6. Ondertekening

Overdracht opdrachtgever:

Dit ecologisch werkprotocol is als bijlage bij het bestek gevoegd en derhalve onderdeel van het bestek. De genoemde maatregelen en aanwijzingen zijn dus onderdeel van het contract.

Namens opdrachtnemer	
Handtekening werkvoorbereider	
Plaats	
Datum	

Instructie medewerkers

De instructie over dit ecologisch werkprotocol heeft plaatsgevonden:

[illegible]